

UPUTSTVO:

1. Kako gornji obrazac uverenja sadrži sve uslove, koje predviđa Uredba o zaštiti zemljoradnika, dužna je opštinska vlast, koja izdaje uverenje, jasno precrtati one tačke (činjenice) uverenja, koje se u vremenu zaduženja nisu stekle kod lica, kome se uverenje izdaje, a tačke (činjenice) koje su se u vremenu zaduženja na dotično lice odnosile, ostaviti i sa traženim podacima popuniti.

2. Kao neotklonjive smetnje po tač. 2-v smatraju se: duboka starost, odsustvo radi otluženja kadrovskog roka, odsustvo radi zarade (pečalbarstvo), trajna bolest itd.

3. Kao sporedni privredni posao pod tač. 7-b smatraju se: preprodaja, kućna industrija, ribarstvo slatkovodno i morsko, vozioštvo (kiridžijanje), brodarstvo, rad sitnog zanatlije, sitnog seoskog dućandžije itd.

4. Licu, koje po stvarnim činjenicama ne ispunjava uslove i nije zemljoradnik u smislu Uredbe, opštinska vlast neće izdati Uverenje po ovom obrascu, nego Uverenje da nije zemljoradnik u smislu Uredbe i navesti stvarne razloge za to.

Čl. 2.

Ovaj Pravilnik dobiva obaveznu snagu na dan njegovog obnarodovanja u Službenim novinama.

Br. 71690/V
16 X 1934 god.
Beograd.

Ministar poljoprivrede,
D-r Drag. S. Kojić, s. r.

— Ovaj Pravilnik je obnarodovan u „S. N.” br. 250-LXIV od 30 X 1934.

PRAVILNIK

o sastavu bilansa i kamati na uloge

Na osnovu čl. 2 Uredbe o zaštiti kreditnih zadruga i njihovih saveza od 22 novembra 1933 god. br. 77.132/V i čl. 2, 19 i 22 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika od 22. novembra 1933 god. propisujem

P R A V I L N I K

o sastavu bilansa i nacrtu prečišćenog bilansa i o određenju kamatne stope na stare uloge na štednju.

I.

Čl. 1. Zadruga (savez), koja u smislu čl. 1 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika od 22 novembra 1933 god. zatraži odobrenje bilo odlaganja plaćanja, bilo sanacije, bilo vanstečajne likvidacije, dužna je da svojoj molbi priloži bilans sačinjen prema propisima ovoga Pravilnika.

Čl. 2. Bilans (zaključni račun) mora se sastojati iz računa izravnjanja (računa razmere, bilansa) i iz računa rashoda (gubitka) i prihoda (dobitka). Na njemu mora biti naznačen dan (datum) kada je zaključen, a mora biti potpisan po odredbama pravila zadruge (saveza).

Čl. 3. Račun izravnjanja mora sadržavati sledeće stavke i to:

A) na strani aktive (imovine):

1) Blagajna — gotovina u kasi; 2) Novac uložen (deponovan) kod saveza i raznih novčanih ustanova;; 3) Papiri od vrednosti; 4) Udeli uplaćeni kod saveza i drugih zadružnih ustanova; 5) Pozajmice i dužnici i to: a) na obveznice, b) na menice (eskont), v) na tekući račun, g) ostali dužnici; 6) Roba (po popisu koncem godine); 7) Instalacije (sprave, strojevi i uređaji), posle otpisa; 8) Inventar (nameštaj i drugo), posle otpisa; 9) Nepokretnine, posle otpisa; 10) Ostala razna aktiva; 11) Gubitak; 12) Ukupan zbir svih stavaka na strani aktive (imovine).

B) na strani pasive (duga):

1) Udeli zadrugara; 2) Fondovi i to: a) rezervni (opšti i specijalni), b) ostali (uključivo državne i banovinske pomoći); 3) Ulozi na štednju i to: a) stalna štednja, b) ostali uloz; 4) Verovnici (zajmovi zadrugini); 5) Ostala razna pisiva; 6) Višak (ušteda, dobitak); 7) Ukupan zbir svih stavaka na strani pasive (duga).

Čl. 4. Račun rashoda (gubitka) i prihoda (dobitka) mora sadržavati sledeće stavke i to:

A) na strani rashoda (gubitka):

1) Kamate pasivne (interes na uloge obične i stalne štednje, udele zadrugara i zajmove zadrugine); 2) Gubitak na robi (bruto); 3) Upravni troškovi i to: a) plate i honorari (nagrade), b) ogrev, osvetljenje i najamnina, v) putni troškovi, g) poštarina, kancelarijski materijal i drugo; 4) Otpisi i to: a) na inventaru, b) na nepokretninama, v) na instalacijama (spravama, strojevima i uređaju), g) ostali; 5) Porez, prirez, trošarina i druge dažbine; 6) Ostali razni rashodi; 7) Višak (ušteda, dobitak); 8) Ukupan zbir svih stavaka na strani rashoda (gubitka).

B) na strani prihoda (dobitka):

1) Kamate aktivne (interes od izdanih pozajmica, uložnog-deponovanog novca, udela uplaćenih kod saveza i drugih zadruginih ustanova i od naplaćenih kupona papira od vrednosti); 2) Dobitak na robi (bruto); 3) Ostali razni prihodi; 4) Gubitak; 5) Ukupan zbir svih stavaka na strani prihoda (dobitka).

Čl. 5. Bilans, ako ne može da bude sačinjen po stanju u vreme podnošenja molbe, treba da je sačinjen barem po stanju zadruge (saveza) koncem poslovne godine, koja je prethodila molbi zadruge (saveza), s tim da isti mora biti sačinjen po napred propisanom obrascu uz molbe onih zadruga (saveza), koje mole zaštitu počevši od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Čl. 6. Pored bilansa priložiće zadruge (savez) svojoj molbi još i ova dokumenta:

- 1) pravila zadruge (saveza);
- 2) spisak članova upravnog i nadzornog odbora;
- 3) izvod iz računa pozajmica i dužnika sa naznačenjem zanimanja kod svakog dužnika fizičkog lica, s tim da se kod svakog dužnika, koji nije zemljoradnik i kod zadruge-dužnika navede i ugovoreni rok za povraćaj pozajmice;
- 4) izvod iz računa papira od vrednosti sa naznačenjem dana nabavke i cene koštanja za svaku vrst tih papira;
- 5) izvod iz računa uloga na štednju svih vrsta sa naznačenjem ugovorenih rokova za njihov povraćaj (bez navođenja imena ili naziva ulagača);
- 6) Izvod iz računa verovnika sa naznačenjem ugovorenih rokova dospelca pojedinih dugovanja.

Svi napred navedeni prilozi moraju biti potpisani po odredbama pravila za potpisivanje firme zadrugine (savezove).

Čl. 7. (1) Revizijski savez, preko koga zadruge (savez) upućuje molbu Ministru poljoprivrede, priložiće molbi zadruge (sa-

veza) prepis poslednjeg revizijskog izveštaja i u sprovodnom pismu daće svoje mišljenje o molbi zadruge (saveza), a naročito o planu sanacije i o bonitetu potraživanja zadruginih (savezovih) ako traži sanaciju. Isto tako daće savez svoje mišljenje o tome, u koliko bi se mogla uzeti u račun kao imovina zadruge (saveza) eventualna naplata po jemstvu zadrugara za obaveze zadruge (saveza).

(2) Zadruge, koje nisu učlanjene ni u jednom revizijskom savezu, uz svoju molbu, koju upućuju neposredno Ministru poljoprivrede, priložiće same prepis poslednjeg revizijskog izveštaja, ako su bile revidirane.

II.

Čl. 8. Osim bilansa, sačinjenog po obrascu propisanom u čl. 2 do 5 ovoga Pravilnika, dužna je zadruge (savez), koja moli odlaganje plaćanja ili sanaciju, priložiti svojoj molbi još i nacrt svoga prečišćenoga bilansa, sačinjenog prema odredbama čl. 13 do 17 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika i prema propisima ovoga Pravilnika.

Čl. 9. Zadruge (savez), koja u svome bilansu pokazuje gubitak, mora shodno odredbi čl. 13 stava 1 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika, u cilju prečišćavanja toga svoga bilansa, otpisati gubitak i to u prvom redu upotrebom (otpisom) svoga rezervnog fonda (opšteg i specijalnih) i drugih rezervi, izuzev rezerve za penziju i dobrotvorne svrhe u korist svojih nameštenika i radnika.

Čl. 10. Ako ni otpisima po prednjem čl. 9. nebi bio u celosti pokriven gubitak može se zadruge (savez) u svrhu daljnega prečišćavanja svoga bilansa, odnosno u koliko je to potrebno za pokriće gubitka, koristiti i merama predviđenim u čl. 14 tač. 1 odnosno čl. 15 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika.

Čl. 11. Ako se zadruge (savez) pri sastavu nacrta prečišćenog bilansa za pokriće gubitka koristi valorizacijom svoje nepokretne imovine shodno odredbi čl. 15 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika, priložiće svojoj molbi pismenu izjavu o proceni dotične nepokretnosti, potpisanu po svima članovima upravnog i nadzornog odbora.

Čl. 14. Nacrt prečišćenog bilansa mora sadržavati sve one delove i stavke bilansa (zaključnog računa), koji su predviđeni u čl. 2 do 4 ovoga Pravilnika, a mora biti sačinjen sa stanjem zadruge (saveza) krajem onoga meseca, koji prethodi podnošenju molbe i sa stanjem, koje se pokaže nakon upotrebe mera predviđenih u čl. 13 do 15 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika, odnosno u čl. 9 do 11 ovoga Pravilnika, s tim da će se još:

A) na strani aktive (imovine):

1) kod stavke 2 uneti kao posebna potstavka oni iznosi, koji se mogu uvek podići bez otkaza, zatim kao posebna potstavka oni koji se mogu podići u ugovorenim rokovima, a kao po-

sebna potstavka iznosi uloženi kod ustanova, kojima je odobrena zaštita;

3) kod stavke 5 svaku potstavku a, b, v, g razdeliti na dva dela i to tako, da se u jednom delu zbirno iskažu iznosi tih potraživanja od onih lica i ustanova koji su pod zaštitom, a u drugom delu od ostalih;

4) kod stavaka 7 i 8 uneti vrednost posle odgovarajućeg otpisa;

5) kod stavke 9 uneti valorizovanu vrednost, ako se zadruga (savez) koristila valorizacijom nepokretnina, a ako nije onda vrednost posle odgovarajućeg otpisa.

B) na strani pasive (duga):

kod stavke 2 mora se uneti kao posebna potstavka fond za pokriće šteta prilikom realizovanja aktive prema čl. 15 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika, ako se valorizacijom nepokretnina nakon pokrića gubitka pokaže neki višak.

Čl. 15. U prečišćeni bilans neće se uneti ni na strani aktive (imovine) ni na strani pasive (duga) knjiženja kao što su: ostave i polagači ostava, kaucije i polagači kaucija.

Čl. 16. Uz prečišćeni bilans podneće zadruga (savez):

a) posebni pismeni izveštaj o tome:

1) u koliko su njezina potraživanja u stavci 3 aktive (imovine) obezbeđena realnim pokrićem (hipotekom ili zalogom);

2) kolika je stvarna (prometna, prodajna) vrednost instalacija (sprava, strojeva i uređaja), inventara (nameštaja i drugog) kao i nepokretnina (ako nisu valorizovane) i to na dan sastava nacrtu prečišćenog bilansa;

3) koliki je iznos još neuplaćenih udela zadrugara;

4) koliko iznose fondovi za penziju i dobrotvorne svrhe nameštenika i radnika zadruga (saveza);

5) u vezi sa čl. 20 stav 3 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika koliki je ukupan iznos dugovanja zadruga (saveza) za javne dažbine, zatim Državnoj hipotekarnoj banci, Poštanskoj štedionici, Narodnoj banci, Privilegovanoj agrarnoj banci i javnopravnim telima i potraživanja obezbeđena ručnom zalogom.

b) u vezi sa stavkom 3 računa rashoda (gubitka) spisak stalnih i honorarnih nameštenika sa naznačenjem njihovih plata, odnosno nagrada (honorara).

IV.

Čl. 19. Zadruga (savez), koja moli sanaciju, priložiće svojoj molbi pored bilansa, nacrtu prečišćenoga bilansa i priloga pomenutih u čl. 6, 11 i 16 ovoga Pravilnika još plan sanacije kao i:

1) izvod i iz svih ostalih računa aktive (imovine) i pasive (duga) i računa rashoda (gubitka) i prihoda (dobitka) svoga neprečišćenoga bilansa, koji nisu pomenuti u čl. 6 ovoga Pravilnika. Ovi izvodi moraju biti potpisani kako je to propisano u čl. 6 ovoga Pravilnika;

2) pismenu izjavu o proceni robe, inventara i instalacija (sprava, strojeva i uređaja) potpisanu na način propisan u čl. 11 ovoga Pravilnika.

Čl. 20. Plan sanacije mora zadruga (savez) sačiniti za sve ono vreme u kome misli da će sprovesti sanaciju. U tome planu ne može zadruga (savez) uzeti u račun nikakove prinose zadrugara, koji nisu pravilima zadruga (saveza) predviđeni. Ako bi takve prinose odredila skupština zadruga (saveza) svojim zaključkom, mora zadruga (savez) planu sanacije priložiti i overeni prepis zapisnika dotične skupštine.

Čl. 21. Ako zadruga (savez) molbom za odobrenje sanacije ujedno moli i odobrenje odlaganja svojih starih dugova po čl. 34 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika i ako se pri izradi plana sanacije koristi tim odlaganjem, mora da u tome planu naročito istakne u koliko se je takovim odlaganjem koristila.

V.

Čl. 22. Shodno odredbi čl. 22 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika kao stopa na stare uloge na štednju po knjižicama i po tekućim računima, to jest na uloge koji su obuhvaćeni u čl. 20 stav 2 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika, može se u otplatnom planu i planu sanacije računati najmanje 2% a najviše 4% godišnje bruto. Prilikom ocene plana sanacije zadruga (saveza), Ministar poljoprivrede, u koliko nije ugovorena niža kamata, odrediće kamatnu stopu prema stanju zadruga (saveza), no ne manju od 2% ni veću od 4% godišnje bruto.

VI.

Čl. 23. Zadruga (savez), koja moli odobrenje vanstečajne likvidacije mora svojoj molbi priložiti:

1) bilans (zaključni račun) sačinjen po propisima čl. 2 do 4 ovoga Pravilnika sa stanjem krajem onoga meseca, koji prethodi podnošenju molbe za odobrenje vanstečajne likvidacije;

2) svoja pravila;

3) spisak članova upravnog i nadzornog odbora;

4) izvode iz svih računa aktive (imovine) i pasive (duga) i iz svih računa rashoda (gubitka) i prihoda (dobitka);

5) ako ima nepokretnina, pismenu izjavu o stvarnoj vrednosti dotičnih nepokretnina;

6) izveštaj o tome, da li su i u koliko su njezina potraživanja obezbeđena realnim pokrićem (hipotekom ili zalogom).

Napred pomenuti prilozima mora da su potpisani po odredbama pravila za potpisivanje firme zadrugine (savezove).

Čl. 24. Revizijski savez preko koga zadruga (savez) upućuje svoju molbu za odobrenje vanstečajne likvidacije postupiće shodno propisu čl. 7 ovoga Pravilnika.

VII.

Čl. 25. (1) Zadruga (savez), koja moli odlaganje plaćanja, sanaciju ili vanstečajnu likvidaciju, može u svojoj molbi naznačiti nekoliko lica (kao i njihovo zanimanje i stalno boravište) između kojih bi želela da se jedno postavi za komesara, za slučaj da Ministar poljoprivrede nađe za shodno da postavlja komesara.

(2) Zadruga (savez), koja moli odobrenje vanstečajne likvidacije, a učlanjena je u jednom revizijskom savezu, može moliti da se njezina vanstečajna likvidacija poveri njezinom revizijskom savezu, a ako nije učlanjena ni u jednom revizijskom savezu, može moliti da se njezina vanstečajna likvidacija poveri jednom od revizijskih saveza, koji ona predlaže.

Čl. 26. Revizijski savez preko koga zadruga (savez) upućuje svoju molbu daće u sprovodnom pismu pored podataka po čl. 7 ovoga Pravilnika još i svoje mišljenje o licima, koje zadruga (savez) predlaže za komesara, kao i o predlogu zadruge (saveza), da se njezina vanstečajna likvidacija poveri njezinom revizijskom savezu. Ako revizijski savez nađe, da predlozi zadruge (saveza) nisu umesni, daće za to svoje razloge i staviti svoje predloge. Pri odlučivanju o postavljenju komesara kao i o poveravanju vanstečajne likvidacije nekom savezu uzeće se u obzir predlozi revizijskog saveza.

VIII.

Čl. 27. Po molbama zadruga (saveza), koje su podnesene pre stupanja na snagu ovoga Pravilnika, kod kojih nije potpuno udovoljeno odredbama čl. 2 stava 1 i 3 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika i po kojima nisu već donesene odluke prema čl. 3 Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika, tražiće se naknadno od dotičnih zadruga (saveza) potrebna dokumenta i obaveštenja shodno propisima ovoga Pravilnika.

Čl. 28. Ovaj Pravilnik dobiva obaveznu snagu na dan njegovog obnarodovanja u „Službenim novinama”.

Br. 8958/V
13 februara 1934 god.
Beograd.

— Prednji Pravilnik objavljen je u „Službenim novinama” Br. 41-X od 20 II 1934 god., a ovde se donosi u tekstu izmenjen i dopunjen prema odredbama novih Uredaba o zaštiti zadruga (saveza) i novčanih zavoda bez izmene rednih brojeva njegovih članova.

— U čl. 1 podrazumeva se i nova Uredba o zaštiti novčanih zavoda i njihovih verovnika od 23 XI 1934 god. („S N.” Br. 272-1934).

— U čl. 8 umesto čl. 13 do 17 ranije Uredbe podrazumevaju se čl. 12 do 16 nove Uredbe.

— U čl. 9 pomenuti čl. 13 st. 1 podrazumeva se čl. 12 st. 1 nove Uredbe.

— U čl. 10 pomenuti čl. 14 tač. 1 i čl. 15 podrazumeva se čl. 13 tač. 1 i čl. 14 nove Uredbe, a isto tako u čl. 11 umesto čl. 15 podrazumeva se čl. 14 nove Uredbe.

— Čl. 12 i 13 Pravilnika stavljeni su van snage, jer po novoj Uredbi nema valorizacije papira od vrednosti ni izdavanja zadužnica; iz istog razloga ispala je u čl. 14, pod A) tačka 2, a tačka 5 dopunjena je prema odredbi čl. 17 st. 3 nove Uredbe.

— Čl. 17 i 18 Pravilnika stavljeni su van snage, jer se po čl. 2 st. 3 nove Uredbe ne podnosi otplatni plan uz molbu za odlaganje plaćanja, nego samo plan sanacije uz molbu za sanaciju.

— U čl. 21 Pravilnika pomenuti čl. 34 Uredbe podrazumeva se čl. 35 nove Uredbe.

— U čl. 22 Pravilnika pomenuti čl. 20 st. 2 i 22 podrazumevaju se čl. 17 st. 2 i čl. 19 nove Uredbe, a kamatna stopa je izmenjena prema odredbi čl. 19 st. 1 nove Uredbe.

